

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi I. F.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 marca 2004 r., sygn. akt II Ca (...)

wydanym w sprawie z wniosku I. F.

przy uczestnictwie J. F.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 września 2010 r.,

zażalenia wnioskodawczynie (skarżącej)

na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 lutego 2010 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wnioskodawczynie I. F. w skardze o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 marca 2004 r. opartej na podstawie z art. 401 pkt 2 k.p.c. zarzuciła brak należytej reprezentacji, co pozbawiło ją możliwości prawnie skutecznego działania, skoro zarówno w postępowaniu przed Sądem Rejonowym jak i Okręgowym nie eksponowano w sposób należyty argumentów przemawiających za słusnością jej wniosku o ustalenie

nierównych udziałów w majątku wspólnym, co również skutkowało nieustaleniem wszelkich istotnych okoliczności sprawy i nieprzeprowadzeniem określonych dowodów.

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2010 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę wnioskodawczyni I. F. o wznowienie postępowania, uznając, że nie jest oparta na ustawowej podstawie, a nadto, że została wniesiona po upływie ustawowego terminu.

Wnioskodawczyni zaskarżyła powyższe postanowienie zażaleniem, wnosząc o jego uchylenie w całości oraz o uwzględnienie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu zażalenia podniosła, że na etapie składania skargi o wznowienie postępowania nie była reprezentowana przez tzw. pełnomocnika profesjonalnego, więc Sąd Okręgowy mógł zażądać na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. uprawdopodobnienia przez skarżącą okoliczności stwierdzających zachowanie terminu lub dopuszczalność wznowienia. Sąd tego nie dokonał, mimo, że ustalony stan faktyczny budzi wątpliwości, dotyczące braku należytej reprezentacji, możliwości skutecznego działania skarżącej i wniesienia skargi o wznowienie postępowania w terminie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 410 § 2 k.p.c. na żądanie sądu skarżący uprawdopodobni okoliczności stwierdzające zachowanie terminu lub dopuszczalność wznowienia. Jeżeli zachodzą wątpliwości czy skarżący wykazał zachowanie terminu, dopuszczalność skargi i jej oparcie na ustawowych podstawach, sąd ma obowiązek wątpliwości te wyjaśnić, wzywając skarżącego do uprawdopodobnienia wskazanych w skardze okoliczności, dopiero wówczas, gdy wyjaśnienie to nie doprowadzi do usunięcia wątpliwości co do uprawdopodobnienia zachowania terminu do wniesienia skargi, jej dopuszczalności lub oparcia na ustawowej podstawie, sąd skargę odrzuca (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2007 r., sygn. akt IV CZ 14/07, nie publ. I z dnia 26 września 2007 r., sygn. akt IV CZ 48/07, nie publ.). Wbrew jednak zarzutom, okoliczności te w niniejszej sprawie nie budziły wątpliwości.

Skarżąca wiąże brak należytej reprezentacji, a w efekcie brak możliwości działania, z zaniedbaniami jej pełnomocnika w postępowaniu, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Nienależyte jednak wykonywanie obowiązków przez tzw. pełnomocnika profesjonalnego nie może stanowić podstawy wznowienia postępowania, polegającej na pozbawieniu strony możliwości działania (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CZ 1/06, nie publ.; z 26 marca 2003 r., II CZ 26/03, OSNC z 2004 r., nr 6, poz. 95; z 12 października 2001 r., III AO 32/01, OSNP z

2002 r., nr 18, poz. 449; z 9 czerwca 2000 r., I PKN 277/00, OSNP z 2002 r., nr 1, poz. 15; z 17 grudnia 1996 r., III CKN 17/96, nie publ.; uchwała z 14 kwietnia 1980 r., sygn. akt III CZP 19/80, OSNC z 1980 r., nr 11, poz. 205). Strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia jej możliwości obrony swych praw, w więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwiła, a nie tylko utrudniła lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań (postanowienie SN z dnia 21 września 2007 r., sygn. akt V CZ 88/07, nie publ.; postanowienie SN z dnia 28 października 1999 r., sygn. akt II UKN 174/99, OSNP z 2001 r., nr 4, poz. 133).

Odnosząc się do zarzutu wniesienia skargi o wznowienie postępowania w terminie należy zauważyć, że zgodnie z art. 407 k.p.c. termin ten liczy się od dnia uzyskania wiedzy o orzeczeniu. Dowiedzenie się strony o wyroku (odpowiednio postanowieniu) ma miejsce wówczas, gdy do strony dociera wiadomość o istnieniu wyroku; semantyczną treść pojęcia „dowiedzieć się” wyczerpuje samo dotarcie informacji o wyroku, tj. objęcie faktu istnienia wyroku świadomością strony, doręczenie zaś wyroku nie należy do treści pojęcia „dowiedzenie się o wyroku”, lecz jest tylko jednym ze sposobów realizacji tego pojęcia (postanowienie SN z dnia 14 listopada 2000 r., sygn. akt III CKN 1159/00, nie publ.). W niniejszej sprawie skarżąca miała wiedzę o wydaniu przez Sąd Okręgowy w P. postanowienia, w dniu 12 marca 2004 r. skierowała do tego sądu wnioski o doręczenie orzeczenia wraz z uzasadnieniem [k. (...) akt postępowania objętego skargą] i otrzymała jego odpis wraz z uzasadnieniem w dniu 25 maja 2004 r. [k. (...) akt postępowania objętego skargą], a nawet – poprzez profesjonalnego pełnomocnika wniosła kasację. Skarga o wznowienie postępowania została złożona w dniu 14 stycznia 2010 r. [k. (...) akt postępowania wszczętego na skutek skargi], z rażącym uchybieniem ustawowego terminu. Odrzucenie tej skargi jest zatem prawidłowe.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.